

Újdonságok a dinári állattartományból.

Írta: KOLOSVÁRY GÁBOR.

(Egy térképvázlattal).

A Magy. Tud. Akadémia támogatásával készült dolgozat.

A dinári állatprovinciában végzett többéves gyűjtéseim alkalmával kikerült állatfajok közül az alábbiakban azokat ismertetem, melyekről eddig még nem volt alkalmam értekezni. Az itten következő gyűjtési adatok, melyek *Harkány* forró kénesei vizeire, illetőleg *Nagyharsány* karsztos hegyoldalaira vonatkoznak, egyaránt amellet tanúskodnak, hogy a Mecsektől délre eső területek erősebben mediterrán jellegűek, mint azok, melyek a Mecsek-gerinctől északra fekszenek. Ez utóbbiak már a pannon-provinciához tartoznak és csak annyiban tartalmazznak mediterrán faunaelemeket, amennyiben az egész kárpáti medence is nagyjában a mediterrán régió határövébe esik.

A megemlítésre méltó állatfajok:

(Nem csak faunisztikailag érdekes fajok vannak itt megemlítve, hanem azok is, melyek először az én kutatásaim alapján s Dr. GEBHARDT ANTAL gyűjtései révén váltak ismeretessé az eddig lakatlannak tartott harkányi hévvizből, tehát ökológiai szempontból is elsőrendűen érdekesek).

Amphibia: Két *Bufo* sp. alcája élő állapotban a 60 C. fokos harkányi hévvizből. (Ugyanide halak is felúsznak, de elpusztulnak).

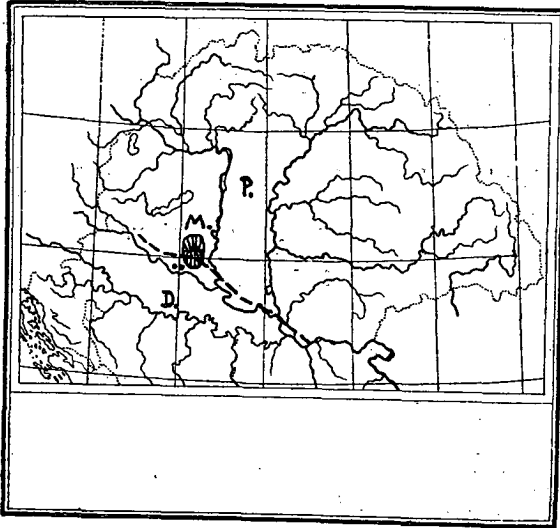
Mollusca: *Agriolymax laevis* élő állapotban a 42 C. fokos melegvizből. (Két példány.) (A Nagy Planorbisok csak a 25—20 fokos vízben jelennek meg.)

Vermes: Nematoda sp. a 60 C. fokos hévízből élő állapotban 3 példányban.

Arthropoda: *Isopoda*: *Trachaeoniscus balticus* a 30 fokos melegvízlevezető csatorna partján és menekülésben a vízben is.

Crustacea: *Herpetocypris intermedia* Kaufm. (Det. W. KLIE), a 62 C. fokos harkányi hévízben igen nagy tömegben! Ezt a fajt GEBHARDT-tal történt együttes gyűjtésünk révén először mutatjuk ki a magyar faunából!

Diptera: *Stratiomys* álcák nagy tömegben a 42 C. fokos víz széléről.

M. = Mecsekhegység. Mecsekgebirge.

----- = A dinári állatprovincia határa. Grenze des Dinaricums.

.. = Harkány & Nagyharsány.

P. = Pannonicum.

D. = Dinaricum.

Hemiptera: *Stenodema holsatus* Fabr. Az Alföldről és a dunántuli részekről eddig nem volt ismeretes, (csak Slovenskóból, Erdélyből és Horvátországból volt kimutatva). Adatom az első a Dunántúlról! (Harkány, hévízlevezető csatorna partján, növényzetről).

Coleoptera: *Helophorus aquaticus* és *brevipalpis*, *Helocha-*

res griseus, *Hydroporus rufifrons*, *Limnichus sericeus* fajok a 42 C. fokos harkányi hévvízben.

Araneae verae: *Oedothorax fuscus* és *Gonatium rubens* a 42. C. fokos hévvíz parti zúgjaiból kénlerakódások mellől. Mindkét faj ritka és faunánkra nézve becses pókadatot szolgáltat.

Xysticus Embriki, Nagyharsány, karsztról, 1936. május 19-én.

Pythonissa Aussereri L. K. *Eddig hazánkból ismeretlen póktaj!* Eddigi leghészakibb elterjedési pontjai voltak: *Zeng* és *Portoré*. Ennek az adriai fajnak nagyharsányi előfordulása élenken jellemzi a dinári állatprovinciának a Pannonicumtól való különválasztásának jogosultságát. — Előkertült még *Csarnótáról* is, egy elhagyatott kőbányából.

Tarentula singoriensis: Nagyharsány, karszt, 1936. 5. 18.

Über Neuigkeiten des Dinaricums in Ungarn.

VON GABRIEL V. KOLOSVÁRY.

(Mit 1 Kartenskizze).

Die im ungarischen Texte aufgezählten Tierarten sind von tiergeographischem und ökologischen Werte. Zwei Tierarten sind neu für die Fauna Ungarns: *Herpetocypris intermedia* Kauf. und *Pythonissa Aussereri* L. K. In Thermen (60—62 C°) wurden gefunden: 2. *Bufo*-Larven, *Nematoda* sp., *Herpetocypris intermedia* (sehr viele). Im Wasser von 40—42 C°: *Agriolymax laevis*, *Stratimoys*-Larven (viele), die aufgezählten Coleopteren, *Oedothorax fuscus* und *Gonatium rubens* Spinnen. Im Wasser von 30. C°: *Trachaeoniscus balticus* und kleine Planorben, wie paarende *Rana* sp. (Monat Mai). — Die Spinne: *Pythonissa Aussereri* war bisher nur aus *Zeng* und *Portoré* bekannt, die Entdeckung ihres Aufenthaltes in Nagyharsány und Csarnóta weist, dass das Dinaricum als tiergeographische Provinz sich bis zu den südlichen Abhängen des Mecsek-Gebietes ausbreitet.